

в середньому в 5 разів більші, ніж на утримання існуючого; щоб продати одиницю товару, менеджерів з продажу в середньому потрібно більше десяти звернень до потенційних покупців і тільки два-три звернення – до вже існуючих клієнтів; укласти угоду із уже наявним клієнтом у 5–10 разів легше (тобто дешевше); збільшення частки постійних покупців на 5 % приводить до більш ніж 25 % зростання обсягів продажів; зменшення числа клієнтів, що йдуть до конкурентів, на 5 % приводить до збільшення прибутку впродовж року на 25–55 % [3].

Основна мета управління діяльністю компанії полягає в тому, щоб зосередити процес управління на досягненні всіх цілей, які стоять перед компанією: отримання вигоди, завоювання частки ринку, усунення конкурентів і т.д. Тому управління в цьому контексті стає система управління, яка забезпечує наступні функції:

- координація управлінської діяльності для досягнення корпоративних цілей;
- інформаційно-консультативна підтримка управлінських рішень;
- створення та забезпечення функціонування інформаційної системи управління бізнесом.

### **Список використаних джерел**

1. Економіко-математичне моделювання : навчальний посібник. За ред. О. Т. Іващука. Тернопіль : ТНЕУ «Економічна думка» 2008. 704 с.
2. Каличева Н. Є. Напрями забезпечення ефективного розвитку промислових підприємств в сучасних умовах. *Науковий журнал*. Київ, ТОВ «Меганом», 2017. Вип. 5 (37). С. 5 – 15.
3. Сахарцева І. І., Шляга О. В. Ризики економічної діагностики підприємства: навчальний посібник. Київ : Кондор, 2007. 285 с.

**Литвинова Д. Д.,**  
здобувач вищої освіти спеціальності  
071 «Облік і оподаткування»  
Науковий керівник: **Хилько І.І.,**  
старший викладач кафедри економічної  
кібернетики і математичного моделювання,  
Миколаївський національний аграрний університет,  
м. Миколаїв, Україна

## **ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ЯК ПІДґРУНТЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ**

Діяльність підприємств, стратегія їх розвитку, залежить від управлінських рішень, які прийняті у конкретних умовах для вирішення конкретних проблем. Таким чином, управлінські рішення суттєво впливають

на майбутнє підприємства. Для їх прийняття, керівник має мати достатні за обсягом і якістю джерела та інструменти для здійснення аналізу. Такими інструментами можуть бути економіко-математичні моделі, які дозволяють детально здійснити прогнозування, прорахувати альтернативи та визначити, яка є більш доречною для розвитку підприємства.

Економіка підприємства є дуже складною системою, на яку впливає велика кількість змінних, всі з них прорахувати неможливо. Модель – це спрощений образ, який відображає найбільш суттєві зв'язки для дослідника. Економіко-математична модель – це модель, спрямована на вирішення задач економіки переважно математичними методами.

Економіко-математичні моделі бувають:

- 1) статичні – прив'язані до певного моменту або невеликого проміжку часу;
- 2) динамічні – спрямовані на декілька періодів, на різницю між показниками та складовими системи у часі.

Економіко-математичні моделі включають наступні характеристики:

- 1) має адекватно відображати реальну економічну реальність;
- 2) врахувати найбільш важливі фактори, які впливають на результати дослідження;
- 3) відповідати встановленим критеріям та обмеженням;
- 4) зберігати достатній рівень абстракції, щоб оперувати змінними, але зберігати близькість до реальності;
- 5) дозволяють отримати результати, необхідні досліднику [1].

Розробку та використання економіко-математичної моделі можна поділити на наступні етапи:

1) постановка задачі – здійснюється попереднє дослідження, приймається рішення щодо того, яку проблему має допомогти вирішити модель, які завдання вона має виконати, також попередньо розробляється гіпотеза, на основі якої буде побудовано модель;

2) побудова моделі – чітко встановлюється критерій оптимальності (або інший критерій, який вказує на результат), обмеження, причинно-наслідкові зв'язки, які мають бути відображені в моделі – на основі даних принципів здійснюється безпосередньо побудова економіко-математичної моделі або підбирається уже існуюча типова модель;

3) перевірка моделі – здійснюється аналіз щодо відповідності моделі реальному стану речей, наскільки вона відповідає прийнятим критеріям та обмеженням, можуть вноситись інші змінні, щоб прослідкувати реакцію моделі на зміни;

4) аналіз та формування результатів моделювання – полягає в тому, що після здійснення процесу моделювання аналітик робить висновки щодо отриманих результатів і оформлює їх, подає звіт особі, яка приймає управлінське рішення у сфері, щодо якої розроблялась модель;

5) використання моделі та прийняття управлінського рішення – особа (директор, керівник, менеджер тощо), враховуючи результати отримані

завдяки моделі, приймає управлінське рішення, яке впливає на результати діяльності підприємства;

б) внесення змін та подальше використання моделі – менеджмент та працівники підприємства використовують розроблену модель у подальшій аналітичній та управлінській роботі, вносячи корективи у модель, її вихідні показники тощо [2].

Таким чином, управлінські рішення – є важливою частиною управлінського процесу, які залежать від джерел та інструментів аналізу. Одним із найбільш дієвих інструментів є економіко-математичні моделі, які, при правильній побудові та застосуванні, дозволяють імітувати економічні процеси, наслідки потенційних рішень та альтернатив розвитку у спрощеному вигляді.

### **Список використаних джерел**

1. Юрчук Н.П. Використання економік-математичних методів в управлінні інноваційним розвитком економічних систем. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 18. С. 28-32.

2. Лотоцький О., Ушкаленко І. Застосування економіко-математичного моделювання в управлінні капіталом підприємства. *Галицький економічний вісник*. 2016. № 2. С. 171–178.

**Лівандовська О.А.**

аспірант кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, Миколаївський національний аграрний університет,

**Галунець Н.І.**

старший викладач кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки,

## **ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Високий ступінь невизначеності воєнного періоду робить актуальним питання вироблення стратегічного бачення соціальної політики на місцевому рівні. Зокрема, умови воєнного стану негативно вплинуть на економічну ситуацію на території громади. У зв'язку з цим, важливо розглядати можливості забезпечення соціальної підтримки для безробітних, внутрішньо переміщених осіб (ВПО), підтримки малих і середніх підприємств та інші заходи, спрямовані на підтримку розвитку економічного та соціального розвитку громади.

Соціальну політику можна визначити як сферу, що складається з рішень, прийнятих за участю багатьох осіб і сторін, яка вводиться в дію після того, як держава визначає її основу. Соціальна політика стосується того, як